

Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság

4025 Debrecen, Hatvan u. 8-10.

Tel.: 52/410-677

Fax: 52/316-662

e-mail: titkarsag@tivizig.hu

weblapcím: www.tivizig.hu

A 2016. évi költségvetési beszámoló szöveges indoklása

Debrecen, 2017. május

1. Az igazgatóság szakmai tevékenysége

A TIVIZIG működési területe 6 912 km², amely nem közigazgatási, hanem vízgyűjtő elven került lehatárolásra, ezért több megyét is érint. Érinti Hajdú-Bihar megye szinte teljes egészét, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén és Békés megye kisebb területeit.

A terület árvízi sajátosságaihoz tartozik, hogy mintegy fele mentesített ártér (gátszakadás esetén ennyit önthet el a víz), a hat ártéri öblötben 61 település található, ahol százezernél több lakost fenyeget az árvíz.

A működési területen 348 km árvízvédelmi fővédvonal, 250 km másodrendű védmű (szükségtározó és lokalizációs töltés) szolgálja az árvíz elleni biztonságot. A három árvízi tározó 70 millió köbméter víz ideiglenes visszatartását biztosítja. Védekezés idején kilenc árvízvédelmi szakaszra tagozódik a rendszer, ami 39 gátórjáratot foglal magában.

A területi belvízvédekezés kapcsán kiemelendő, hogy az igazgatóság kezelésében lévő belvízcsatornák hossza 3.841 km (ebből 930 km kettős működésű), a működési területünkön további 4.233 km (üzemi, egyéb) csatorna van, amelyeken a védekezés összehangolása igazgatóságunk feladata. Az 50 db stabil szivattyútelepünk összes kapacitása megközelíti a 113,2 köbmétert másodpercenként. Hordozható szivattyúink száma 105 db, kapacitásuk összesen 24,9 m³/s, ezeket belvízvédekezés során mobil állásokként telepítjük a szükséges helyekre. A 36 db belvíztározónk összterfogata 79 millió köbméter. A belvízrendszer 72 csatorna őrzésre van felosztva.

Az igazgatóság jelenlegi jóváhagyott létszáma 382 fő, mellyel szemben 2016.XII.31-én a tényleges létszám 379 fő.

A debreceni központ mellett három szakaszmérnökség (területi irányítási egység), és egy műszaki biztonsági szolgálat is része az igazgatóságnak.

A munkavállalók végzettség szerinti összetétele az alábbi:

Végzettségi szint	Létszám (fő)	Megoszlás %
alapfokú végzettségű	87	23
középfokú végzettségű	188	50
felsőfokú végzettségű	104	27
Mindösszesen:	379	100

A felsőfokú képzettségű 104 dolgozóból 74 fő rendelkezik mérnök végzettséggel.

A jelenlegi képzettségi struktúra javításán folyamatosan dolgozunk, minden rendelkezésünkre álló eszközt igénybe vesszük ezen cél elérése érdekében.

2. Az intézmény finanszírozás és a feladatellátás bemutatása

a.) Létszám:

Igazgatóságunk 2016. évi eredeti engedélyezett létszáma 382 fő.

Szervezetünk év végi ténylegesen betöltött létszáma 379 fő volt. A megüresedő álláshelyek betöltését folyamatosan végezzük.

Igazgatóságunk meglévő állományának korösszetétele továbbra sem ideális, bár a tavalyi évi 21 fős létszámbővítés javított az életkori összetételen.

Korcsoportok	Létszám (fő)	Megoszlás %
21-30 év	38	10
31-40 év	93	25
41-50 év	101	27
51-60 év	119	31
61 év felett	28	7
Mindösszesen:	379	100

b.) Szervezet gazdálkodása:

- A költségvetési előirányzatok alakulása:

Az igazgatóság előző évi eredeti költségvetési előirányzata 2.235.890 e Ft volt, amely az 1.975.343 e Ft értékű módosítások következtében 4.211.233 e Ft összegre emelkedett. A tényleges teljesítés 3.470.637 e Ft értéket képviselt.

A legjelentősebb mértékű változtatás a 2015. évről áthúzódó és a 2016. márciusában kezdődő közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódott 1.201.307 e Ft értékben, mellyel szemben a tényleges teljesítés 1.169.743 e Ft értékű volt.

Jelentős nagyságrendű volt még az 1648/2016. (XI.17.) számú, a térítésmentes mezőgazdasági vízszolgáltatás érdekében szükséges forrás biztosításához kapcsolódó 150.775 e Ft összegű, az európai uniós pályázatokhoz kötődő 118.874 e Ft értékű, valamint a 2016. évi vízkárelhárítási védekezésekhez kapcsolódó 112.431 e Ft összegű előirányzat módosítás is.

A 2015. évi pénzmaradványhoz kötődően 298.643 e Ft értékű, előirányzat módosításra került sor.

- Kiadások alakulása:

1.) Személyi juttatások:

A költségvetésben szereplő eredeti, 840.036 e Ft összegű előirányzat az 1.256.676 e Ft értékű évközi módosítások következtében 2.096.612 e Ft összegűre emelkedett, mellyel szemben a 2016. év végi tényszám 1.885.854 e Ft értéket képviselt.

A legjelentősebb mértékű előirányzat növekedés a közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódott 907.476 e Ft értékben.

Meghatározó mértékű volt még az előző évi pénzmaradvány igénybevételéhez kötődő 114.170 e Ft értékű, a vízkárelhárítási védekezésekhez kapcsolódó 56.820 e Ft összegű, az európai uniós pályázatok 43.363 e Ft nagyságú felhasználása, valamint a bérkompenzáció 18.565 e Ft értéke is.

2.) Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó:

A 227.286 e Ft összegű előirányzat a módosítások következtében 457.541 e Ft nagyságúra emelkedett. Az év végi tényszám 422.619 e Ft értékű volt.

Az előirányzat változtatások értelemszerűen együtt mozogtak a személyi juttatások változtatásokkal és legnagyobb összegben, 118.919 e Ft értékben a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódtak.

3.) Dologi kiadások:

Az 1.133.203 e Ft-os eredeti előirányzat 1.454.307 e Ft értékűre módosult a 321.104 e Ft összegű módosítások következtében. Az előirányzat év végi teljesítése 1.065.436 e Ft értéket képviselt.

A legnagyobb mértékű növekedés ennél a kiadáscsoportnál is a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódott 118.919 e Ft értékben.

Ezt megközelítő mértékű volt az 1648/2016. (XI.17.) számú kormány határozati mezőgazdasági vízszolgáltatási feladatok 150.775 e Ft értékű módosítása is.

Jelentős értéket képviselt még az előző évi maradvány felhasználásához kötődő 127.788 e Ft értékű, a vízkárelhárítási védekezési kiadásokhoz kapcsolódó 40.273 e Ft összegű, valamint az európai uniós pályázatokhoz tartozó 22.804 e Ft összegű módosítás is.

4.) Felhalmozási kiadások (intézményi beruházás):

A beruházások 35.365 e Ft értékű eredeti előirányzata 180.359 e Ft összegűre módosult, amellyel szemben a tényleges teljesítés 74.315 e Ft értéket képviselt.

A beruházási előirányzat módosítások közül az európai uniós pályázatokhoz kapcsolódó 41.000 e Ft értékű, az előző évi maradvány igénybevételéhez kötődő 39.767 e Ft összegű, valamint a közfoglalkoztatáshoz tartozó 7.495 e Ft értékű voltak a legfontosabbak.

Ez utóbbi tényleges teljesítése is 7.495 e Ft összegű volt.

- Bevételek alakulása:

A költségvetésben szereplő eredeti bevételi előirányzat, amely 2.235.890 e Ft értékű volt, 4.095.029 e Ft összegben teljesült.

1.) A működési célú támogatások államháztartáson belülről érkező támogatások összege a módosított előirányzattal azonos összegben, 1.427.108 e Ft összegben teljesült.

2.) A felhalmozási célú, államháztartáson belülről érkező támogatások összege is a módosított előirányzattal megegyező mértékben, 48.495 e Ft értékben realizálódott.

3.) Az intézményi működési bevételek 376.900 e Ft értékű előirányzatához képest a tényleges teljesítés jelentős mértékű elmaradást mutat. (260.696 e Ft)

A bevétel előző évhez viszonyított csökkenésében és a tervezettől való elmaradásban a mezőgazdasági vízszolgáltatási és a vállalkozási bevételek alakulása játszotta a legnagyobb szerepet.

2016. évben a mezőgazdasági vízszolgáltatás térítésmentessége 70.000-80.000 e Ft értékű bevétel csökkenést eredményezett a még térítéses gazdasági évek eredményességéhez viszonyítva. A megközelítőleg 7.700 e Ft értékű realizált bevétel az elmúlt évek legalacsonyabb szintű összege volt.

A vállalászási bevétel 201.300 e Ft-os előirányzatától is jelentősen elmaradt a tényleges realizált 92.128 e Ft-os bevétel.

Ez az építőipari piaci megrendelések visszaesésére vezethető vissza. Az újonnan induló európai uniós ciklus első évében az igazgatóság vállalászási profiljába eső mélyépítési területeken a munkalehetőségek jelentősen beszűkültek.

Az igazgatóságnak jelentős erőfeszítésébe került, hogy a fenti okok miatt kiesett körülbelül 180.000-190.000 e Ft-os bevétel ellenére összességében mindössze megközelítőleg 116.000 e Ft bevétel elmaradás következett csak be az igazgatósági működési bevételek területén.

4.) Az igazgatósági finanszírozási bevételek 1.858.990 e Ft összegű eredeti előirányzata a módosított előirányzattal azonos mértékben 2.356.066 e Ft összegben teljesült.

A növekedésben a legjelentősebb szerepet a 298.643 e Ft értékű maradvány igénybevétel játszotta.

- Előző évi maradvány:

A 2015. évi maradvány 298.643 e Ft-os összege 2016. évben teljes mértékben felhasználásra került.

A maradvány legjelentősebb része 127.788 e Ft értékben a dologi kiadásokhoz kapcsolódott, amelytől csak kis mértékben maradt el a személyi juttatások 114.170 e Ft-os értéke.

Összességében elmondható, hogy a saját bevételek tervezettől való elmaradása ellenére kiegyensúlyozott, likviditási problémáktól mentes gazdálkodást folytatott az igazgatóság.

c.) A 2016. évi vagyónváltozás ismertetése

1., Befektetett eszközök:

A 2015. évi 13.717.059 e Ft befektetett eszközök értéke 3.017.959 e Ft-tal nőtt (a 3.727.137 e Ft növekedés és a 709.178 e Ft csökkenés egyenlegeként) és így az év végi állomány 16.735.018 e Ft nagyságrendet képvisel.

A növekedés főleg az OVF-től térítésmentesen átvett EU pályázatokhoz kapcsolódó eszközök állományának illetve értékének változása okozta. Ezekhez a projektekhez kapcsolódó aktivált összeg 3.662.169 e Ft volt.

A befektetett eszközök növekedésében szerepet játszottak még a társulatoktól átvett eszközök 8.761 e Ft-os és az intézményi beruházás 56.207 e Ft-os értékei is.

A csökkenésben a legnagyobb szerepet az elszámolt értékcsökkenés 655.170 e Ft-os összege képviselte, vagyónkezelői jog átadás miatt 5.658 e Ft-os, selejtezés miatt 48.350 e Ft-os bruttó érték szerepelt a 2016. évi a csökkenésben.

2., Készletek

Az igazgatóság készletállománya 44.525 e Ft-ról 45.640 e Ft-ra nőtt.

3., Pénzeszközök

A pénzeszköz év végi állománya 309.326 e Ft-ról 648.007 e Ft-ra nőtt, oka a kapott év végi támogatás fel nem használt (de kötelezettségvállalással lekötött) 624.392 e Ft-os összege.

4., Követelések

A 2015. évi 86.392 e Ft összegű követelés értéke 56.925 e Ft-ra csökkent. A csökkenés sajnálatos módon nem a már évek óta meglévő kintlévőségek behajtásának a következménye, hanem a vállalozási piac visszaeséséből következő alacsonyabb összegű vállalozási volumen. A folyamat 2017. első félévében is tovább folytatódott, így igazgatóságunk költségvetésében szereplő működési bevétel ebben az évben is nagy elmaradást mutat az éves előirányzathoz viszonyítva.

5., Saját tőke

A saját tőke összege az év folyamán 10.112.008. e Ft-ról 12.839.395 e Ft-ra nőtt.

6., Kötelezettségek

a., szállítók

A 13.994 e Ft nyitó érték év végére 21.524 e Ft összegre nőtt.

b., kapott előlegek

A kapott előlegek között tartjuk nyilván a különböző letéti, garanciális bevételeket. A kapott előlegek év végi összege 29.177 e Ft.

Összességében az igazgatóság mérlegének fő összege 2016. évben 14.170.437 e Ft-ról 17.498.657 e Ft-ra növekedett, alapvetően a befektetett eszközök előzőekben már részletezett változásának következtében.

d.) Likviditás

Igazgatóságunk 2016. évi tevékenysége során nem keletkeztek likviditási problémák.

2016. évi szakmai feladataink ellátásánál – az előző évek gyakorlatához hasonlóan – törekedtünk a finanszírozás rendszeréhez (havonkénti egyenlő mértékű támogatás nyújtás) alkalmazkodó teljesítésre (pl. mezőgazdasági vízszolgáltatás).

A jelentős volumenű közfoglalkoztatásnál idén sem jelentkeztek pénzügyi problémák a rendelkezésünkre bocsátott előleg következtében.

Feladatellátás

- **Árvízvédelemi és folyószabályozási feladatok:**

Az alapfeladatok körében 2016. év első félévében **árvízvédekezési feladataink** is voltak. Január és február az átlagnál nagyobb csapadékokat hozott, de ennek a csapadéknak a területi eloszlása volt az árhullám kialakulásában meghatározó. A viszonylag magas téli hőmérsékletek miatt a vízgyűjtőkön nem volt érdemi hó felhalmozódás, ezért az árhullámok is elsődlegesen a frissen lehullott csapadékból alakultak ki. Február hónapban a Sajó-Hernád vízgyűjtőn több egymást követő jelentős árhullám is levonult, miközben a Tisza vízgyűjtő keleti részéről csak kisebb árhullámok érkeztek a felső-Tiszára. Ez okozta azt, hogy a 09.02 árvízvédelmi szakaszra nem kellett elrendelni az árvízvédelmi készültséget, miközben az alatta lévő 09.01 védelmi szakaszon II. fokot közelítő vízállások alakultak ki. Február 16-án I. fokú készültség elrendelésére került sor a Hortobágy-Berettyón, majd 19-én a Tisza bal parti 09.01 védelmi szakaszon is. A védekezési időszak március 22-ig tartott.

Kisebbs árhullámok jelentek meg még a Berettyón, de ezek nem okoztak olyan vízszinteket, melyek készültség elrendelését tették volna szükségessé. A ciklusról elkészítettük az összefoglaló jelentést és megküldtük az OVF részére, mely elfogadásra került.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság területén a **2007-2013 Európai Unió pályázati időszak** során I. rendű árvízvédelmi fejlesztések, műtárgy rekonstrukciók, valamint az árvízvédelmi töltéshez kapcsolódó létesítmények fejlesztése történt közel hét milliárd forint összértékben. A pályázatok keretén belül 87 km I. rendű árvízvédelmi töltés fejlesztése valósult meg, mely során közel 1.000.000 m³ föld, 10.480 m résfal, 500 m szádfal került beépítésre, valamint 16 db gátörtelep, 2 db védelmi központ, 1 db segédőri pihenő és 30 db műtárgy, 1 db távjelzős vízmérő állomás felújítására került sor. A pályázatok sikeres műszaki átadás-átvétellel 2015. végén lezárultak. Jelenleg a fejlesztés alá vont szakaszok üzemeltetése során tapasztalt garanciális hibák feltárása és javítása folyik.

A HURO II. pályázati konstrukcióhoz a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatósággal és a román partnerrel megkezdtük a pályázatok előkészítését és ehhez kapcsolódóan elkészítettük az engedélyes terveket, melyekhez beszereztük a vízjogi létesítési engedélyeket.

- **Nagyműtárgyak:**

Az egyes kiemelt jelentőségű vízelétesítmények rendszeres műszaki megfigyeléséről szóló 97/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet melléklete nevesíti az ország területén található vízépítési nagyműtárgyakat, melyek igazgatóságunk területén a következők:

1. Vízlépcsők (duzzasztóművek), esetleg hajózsilippel és vízerőművel
Hortobágy-Berettyó: **Ágotai vésselzárómű**
2. Hajózható csatornák és műtárgyaik
Keleti-főcsatorna beeresztő és hajózsilip
Keleti-főcsatorna Balmazújvárosi bukó
3. Vízkivételek
Nyugati-főcsatorna beeresztőzsilip

A Keleti-főcsatorna beeresztő zsilip, valamint a Balmazújvárosi bukó rekonstrukciós munkáit a KEHOP „Komplex Tisza-tó” szakaszolt projekt, míg a Nyugati-főcsatorna beeresztőzsilip felújítását a KEHOP „Nagyműtárgyak fejlesztése és rekonstrukciója” projekt keretében tervezzük megvalósítani.

Mindkét projekt Támogatási Szerződése aláírásra került.

- **Sík- és dombvidéki vízrendezés:**

Síkvidéki vízrendezés területén a létesítmények társulatoktól való átvételével a kezelésünkben lévő hossz megháromszorozódott. Az 1.314 km kizárólagos állami tulajdonú belvizesatornához a társulatoktól átvételre került 2.527 km csatorna. Ezzel összesen 3.841 km belvizesatorna vagyonkezelését, üzemeltetését látja el igazgatóságunk. A belvizesatornákon felül a társulatoktól átvételre került 28 db szivattyútelep és 10 db szivattyúállás, 6 db belvizescsúcs-csökkentő tározó, 2 db öntözési célú tározó és 395 db vízkormányzó műtárgy.

- **Belvízvédekezés:**

Belvízvédekezési munkákat 2016. év folyamán január-március hónapokban végeztünk az alábbiak szerint:

Igazgatóságunk működési területén 2016. év január 12-én 9:00 órától a **09. 07. Hamvas-Sárréti** belvízvédelmi szakaszon kezdődtek védekezési munkák (szivattyúzás), II. fokú belvízvédelmi készütség mellett. Nyolc szivattyútelepen folyt belvízáttemelés a befogadóba, az elöntött terület nagysága 1.500 hektár volt. A készütséget 2016. január 26-án 8:00 órakor szüntettük meg.

2016. február 10-én 9:00 órától ismét belvízvédelmi készütség elrendelése vált szükségessé. A **09. 07. Hamvas-Sárréti** belvízvédelmi szakaszon II. fokú, míg a **09. 01. Tiszai-alsó**, **09.02. Tiszai-középső** és a **09.03. Tiszai-felső** belvízvédelmi szakaszokon I. fokú készütséget rendeltünk el. A védekezés kezdetén az elöntött terület nagysága 4.800 hektár volt, így 17 db szivattyútelep üzemeltetése vált szükségessé. Az első napon 686.000 m³ belvíz áttemelésére került sor.

A **09. 04. Kadarcs-Karácsonyfoki** belvízvédelmi szakaszon az I. fokú készütséget 2016. február 16-án 13:00 órától kellett elrendelni, míg a **09.01 Tiszai-alsó** belvízvédelmi szakaszon 8:00 órától II. fokúra emeltük a belvízvédelmi készütséget a nagy mennyiségű csapadékok hatására tovább emelkedő torkolati vízszintek miatt. A készütségben lévő védelmi szakaszokon ekkor már 11.400 hektár volt az elöntött területek nagysága és a 22 működő szivattyútelepünk naponta 1.288.000 m³ vizet emelt át.

A védekezés során az elöntött területek maximuma összesen 11.400 hektár volt, ugyanakkor az áttemelt víz mennyisége napi 1.883.000 m³-re nőtt, majd a folyamatos szivattyúzás hatására fokozatosan csökkent.

A kedvező hidrometeorológiai helyzet és a szivattyúzások hatására a készütségi fokozatok I. fokúra történő mérséklése a **09. 01. Tiszai-alsó** belvízvédelmi szakaszon 2016. március 22-én 9:00 órától, míg a **09. 07. Hamvas-Sárréti** belvízvédelmi szakaszon 2016. március 25-én 16:00 órától vált lehetővé.

A belvízvédelmi szakaszokon a készütségi fokozatokat 2016. március 31-én 18:00 órától szüntettük meg.

- **Öntözés:**

Igazgatóságunk a mezőgazdasági vízszolgáltatás keretében öntözőtelepek és halastavak számára biztosít vízellátást.

A mezőgazdasági vízszolgáltatás jelentős részét (az öntözés mintegy 79 %-át, halastavi vízellátás 43 %-át) saját dolgozói létszámmal és eszközparkkal látjuk el.

A saját szolgáltatáson kívül a kezelésünkben lévő egyes létesítményeket (Hajdúhásági Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer, K-VIII.- és Nyugati-főcsatornák) üzemeltetési szerződés keretében működtetjük a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.-vel.

A részben magán tulajdonban lévő Hajdúnánási Öntözőfürtön keresztül a TEDEJ Zrt. üzemeltetésében 13 engedélyes kiszolgálása történik.

A térítésmentes mezőgazdasági vízszolgáltatás keretében 2016. évben öntözésre 3,97 millió m³, halastavi vízellátásra 69,2 millió m³ vizet szolgáltatunk az engedélyesek részére.

Vízszolgáltatási tevékenységünk során a jelentkező vízigényeket sikerült maradéktalanul kielégíteni.

o Erdészeti tevékenység:

Az erdészeti szakágazat tevékenységeként a 2016. évben esedékes erdőművelési munkákat tervszerűen elvégeztük.

A gépi sorközi ápolást 664 hektáron (halmozott terület) végeztünk, külső vállalkozó bevonásával.

A 2016. év második felére tervezett faértékesítésben érintett erdőrészek és fásítások kijelölése, felvételezése megtörtént. A fakitermelések fahasználati bejelentéseit, illetve az ide vonatkozó fakitermelésekhez szükséges engedélyeket igazgatóságunk megkérte. Az ehhez szükséges új típusú művelési lapokat kiállítottuk. Az igazgatóság 2016. éves faértékesítési eljárását sikeresen lefolytattuk, az ajánlatokat felülvizsgálatuk, szerződést kötöttünk az értékesítési pályázat győzteseivel.

o Vízyűjtő-gazdálkodás:

A Vízyűjtő-gazdálkodási Országos Terv alapján elkészítettük a területünkre vonatkozó Berettyó, Hortobágy-Berettyó tervezési alegységek vízyűjtő-gazdálkodási terveit. Beszámoló készült a határokkal osztott víztestekkel kapcsolatos előrehaladásról.

A felszíni és felszín alatti EU VKI monitoring igazgatóságunkra eső feladatait elvégeztük, a felszín alatti monitoring jelentést elkészítettük.

Elláttuk a **Tiszántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács** titkári feladatait. 2016. évben összesen háromszor ülésezett a tanács és a szakmai bizottságok.

Vízminőségvédelem:

A TIVIZIG működési területén 2016. évben az alábbi vízminőségi káresemények történtek:

Időpont	Helyszín	Esemény	fokozat
2016.01.19	Debrecen	Kondoros-csatorna vízszennyezés	-
2016.03.18	Zsáka-Furta	Györgyös-Szűrűszigeti csatorna szennyezés	-
2016.03.31	Berettyóújfalu	Berettyó halpusztulás	-
2016.04.13-07.14	Hosszúpályi	Pályi-ér szennyezése	II.
2016.06.17	Püspökladány	Alsófutaki-csatorna halpusztulás	-
2016.06.27	Álmosd	Álmosd-Kokadi tározó vízminőségromlás	-
2016.07.01	Tépe	Vízminőségromlás a Nagy-éren	-
2016.07.07- 2016.07.15	Derecske	Vízminőségromlás a Derecskei-főcsatornán	-

2016.07.29- 2016.07.31	Hosszúpályi	Pályi-ér szennyezése	III.
2016.08.29	Hortobágy	Halpusztulás a Hortobágy-főcsatornán	-
2016.09.02	Hajdúszovát	Halpusztulás a Hajdúszováti-tározón	-
2016.10.13	Balmazújváros	Vízminőségromlás a Keleti-főcsatorna szivárgójában	-
2016.11.09	Hajdúsámson	Vízszennyezés a Hajdúsámsoni-főcsatornán	-
2016.11.29	Kismarja	Gyakorlat Kismarjai híd térségében felhalmozódott PET uszadék	-
2016.12.06	Zsáka	Zsáka szennyvíztelep működési hibája	-

A Pályi-ér Hosszúpályi szennyvíztisztító telep által történt szennyezése miatt II. fokú vízminőségi kárelhárítási készütség került elrendelésre 2016.04.13-2016.07.14 között.

A 2016. június 7-én a Belügyminisztériumban történt egyeztetés eredményeképpen a Pályi-ér kotrását a TRV Zrt. vállalta. A Pályi-ér kotrására vonatkozó megállapodás TIVIZIG és a TRV Zrt. között aláírásra került. A munka kivitelezése 2016.07.29-2016.07.31 között került elvégzésre. A munkálatok idejére igazgatóságunk III. fokú vízminőségvédelmi készütséget rendelt el.

○ **Vízrajzi tevékenység:**

Vízrajzi alapfeladatokon belül elláttuk napi vízrajzi adatforgalmi tevékenységünket az adatforgalmi rendnek megfelelően. Folyamatosan biztosítottuk a vízrajzi észlelési tevékenységet és az adatok rögzítését az OHM-MAHAB rendszerbe. Rendszeresen végezzük az törzsállomások adatainak elsődleges feldolgozását.

Közreműködtünk a Magyar-Román Vízügyi Bizottság Vízgazdálkodási és Hidrometeorológiai Albizottságának munkájában.

A Berettyó országhatári szelvényére vonatkozóan egyidejű mérések történtek a román vízügyi partnerrel.

A felszíni és felszín alatti mennyiségi VKI méréseket folyamatosan végeztük. Külső megkeresésre adatszolgáltatásokat biztosítottunk.

Részt vettünk az OVF által koordinált országos hatáskörű projektek előkészítésében, megvalósításában.

Az OVF által a KEOP-2.1.1/B projekt keretében beszerzett vízrajzi eszközök átvétele megtörtént.

Üzemelő vízrajzi létesítmények:

	Összesen	Összesenből		
		törzsállomás	regisztrált	távjelzett
Felszíni állomások	451	18	1	23
Felszínközeli állomás	232	158	94	49
Felszínalatti állomás	42	42	9	2
Hidrometeorológiai állomás	30	13	-	9
Összesen:	755	231	104	83

○ **Informatika-hírközlés:**

Informatika

A TIVIZIG jelenleg üzemelő informatikai eszközparkjával az előírt szakágazati és funkcionális feladatainkat megfelelően el tudjuk látni.

Regionális Vízügyi, Geoinformatikai és Monitoring Központ létrehozása (VIZGEO)

Az előző év kezdetére minden projekt-eszköz a TIVIZIG-hez került, az új rendszer teljes körű használatbavétele, konfigurálása 2016 első félévi feladat volt.

A VIZGEO projekt keretében a 2015-ben beszerzett, szerverszobák, illetve telefonközpontok klimatizálását megvalósító berendezések ebben az évben kerültek beszerelésre és beüzemelésre.

A VIZGEO projekt keretében történt beszerzések a TIVIZIG esetében az operációs rendszerek, szerver alkalmazások (Microsoft Windows, Microsoft Windows Server, Microsoft SQL Server, IBM Domino) és irodai programok (Microsoft Office, IBM Notes) esetében biztosítják a jogtisztaszoftverhasználatot.

A projektben az eszközbeszerzéseken túl olyan szakágazati célú fejlesztések is zajlottak, amelyeknek a korábbi években használt szoftverek kiváltása volt a célja. A szakmai igények kielégítése érdekében az OVF az egyes részfeladatokra munkacsoportokat szervezett, melyekben a TIVIZIG munkatársai is részt vettek.

A fejlesztések egy része a Vízkárelhárítási Információs Rendszer (VIR) moduljainak korszerűsítését szolgálta. Ennek keretében megújultak az ár, belvíz és vízminőségi célú modulok.

Hasonló módon készültek a korábbi VIZIR rendszerben használt alkalmazások (OHM, MAHAB, OTAR), és az ezeket kiszolgáló relációs adatbázisok új verziói is. Ezeknek a fejlesztése áthúzódik 2017-re is. A programok nagy részét 2017 első negyedévében vehetik teljes körűen használatba a szakágazati munkatársak.

A fejlesztések érintették a vízügyi ágazat térinformatikai rendszerét is. Több olyan alkalmazás is készült az GDI Esri Magyarország Kft. fejlesztésében, amely jelentős támogatást nyújt a szakágazati munkához. A Kft. munkatársai országos oktatási programot szerveztek, melynek során 2 héten keresztül helyszínen ismertették a fejlesztéseket, illetve konzultációs lehetőséget biztosítottak eseti problémák megoldása érdekében. Ezek az oktatáson a TIVIZIG részéről több, mint 80 munkatárs vett részt. Öröndetes volt, hogy jelentős volt az érdeklődés a szakaszmérnökségek részéről is.

Szintén a projekt térinformatikai részét érintette az OVF által az év végén szervezett rendszergazda oktatás, amelyen az IHO részéről 2 fő vett részt.

A VIZGEO projekt keretében Trimble UX5 pilóta nélküli légi felmérő eszközök (drónok) kerültek beszerzésre. Az ezek használatához előírt képzésen az IHO munkatársa vett részt, és sikeres vizsgát tett. Az év során több alkalommal is sor került terepi felmérésekre. A további feladatok elvégzését jelentősen megnehezíti, hogy az engedéllyel rendelkező munkatársunk az elmúlt év során munkahelyet változtatott.

Kapcsolódás a Nemzeti Távközlési Gerinchálózatra (NTG)

Alapvető infrastrukturális változást jelent a Nemzeti Távközlési Gerinchálózatra (NTG) történő csatlakozás. Az új rendszerben a VIZIG-ek közötti beszédkapcsolat és az adatátvitel a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ) által üzemeltetett gerinchálózaton valósul meg.

A teljes körű átállás előkészítése érdekében az év során egy esetben történt eszközcsere, ami az egész igazgatósági adatátviteli rendszert érintette. Ezt a NISZ munkatársai végezték.

Hírközlés

Mobil távközlés

A Vodafone Magyarország Zrt. által ütemeltett rendszerre való áttérés óta rendszeresen jelentkeznek lefedettségi problémák. Ezeket 2016-ban is többször jeleztük, javulást néhány esetben tapasztaltunk. Az elmúlt évben a szolgáltató a TIVIZIG Központjában szerelt fel olyan berendezéseket, amelyek jelentősen javították a helyi kommunikációt.

Vezetékes távközlés

Az előző év végén súlyosan meghibásodott a vezetékes telefonrendszer forgalmi adatait feldolgozó számítógép. Mivel a gépen üzemelő Caspro adatgyűjtő szoftver installálása speciális ismereteket kíván, szükséges volt külső szolgáltató igénybevétele a hiba elhárításához. Ez a javítás 2016-ban valósult meg.

Egységes Digitális Rádiórendszer (EDR)

A TIVIZIG 120 db-ból álló EDR eszközállománya az egyik legnagyobb a vízügyi ágazatban. Ezeknél a berendezéseknél jelentősebb meghibásodás nem jelentkezett.

A VIZGEO projekt keretében az EDR eszközpark TIVIZIG 2 db Tetra típusú asztali rádióval, és a hozzájuk tartozó licenz-szel gyarapodott.

e.) Vagyongazdálkodás, eszközellátottság helyzete

Igazgatóságunk 2016. I. félévében is ellátta a feladatkörébe tartozó vagyongazdálkodási feladatokat, a rendelkezésre álló források adta lehetőségek szerint és az érvényes jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Igazgatási építmények

Igazgatóságunk klasszikus irodajellegű épületeinek száma 5. A debreceni igazgatósági központi irodaépületen túl Hajdúszoboszlón található a Hajdúszoboszlói Szakasztechnikus és a Műszaki Biztonsági Szolgálat központi telephelye, míg Polgáron a Polgári Szakasztechnikus és Berettyóújfaluban a Berettyóújfalui Szakasztechnikus irodaépülete.

Fenti épületek jelenleg még elfogadható állapotban, megfelelő területtel és megfelelő szociális és egyéb helyiségekkel biztosítják az egységek központjaiban dolgozó alkalmazottak elhelyezését. Az épületek a hatályos munka- és tűzvédelmi előírásoknak megfelelnek.

Szinte valamennyi irodaépületünk korszerűsítésre, részleges felújításra szorul.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén - a vízgazdálkodási társulatoktól 2014-ben átvett szivattyútelepekkel együtt - alapfeladatának ellátására mintegy 140 védelmi központtal, gát- és csatorna őrházzal, gépészlakással, szivattyúteleppel és egyéb épülettel rendelkezik.

A védelmi központok, gát- és csatorna őrházak - kivéve a 2015. év végén befejezett két EU-s projektekben felújításra, átépítésre kerülő 19 db gátórtelepet - felújításra szorulnak, berendezési és felszerelési tárgyaik elavultak, elhasználódtak. Több őrház létszám hiányában üresen áll, mely állapotának romlását gyorsítja. Az őrházakkal ellentétben a szivattyútelepi gépészlakások és a hozzájuk tartozó gazdasági épületek erősen elhasznált állapotban vannak, nagyobb, illetve teljes felújításra szorulnának.

A szivattyútelepek egy részének korszerűsítése az elmúlt időszakban megtörtént. Azonban azok a szivattyútelepek, amelyek nem kerültek felújításra saját vagy pályázati forrásból, felújításra szorulnak. Tovább nehezíti a helyzetet a vízgazdálkodási társulatoktól 2014-ben átvett több, mint 40 db szivattyútelep, szivattyúállás leromlott állapota.

A zsilipkezelő épületekről általánosságban elmondható, hogy nagyon rossz állapotban vannak. Zömében hiányoznak az alapvető gépészeti rendszerek (fűtés, vízellátás). Ezen épületek felújítása forráshiány miatt nem történhetett meg és a ROP pályázatokban sem vehettek részt.

Össességében elmondható, hogy szinte valamennyi épületünk kisebb-, nagyobb felújításra szorul. Jelenlegi költségvetési forrásaink a fenntartásukat sem fedezik, ezért állaguk folyamatosan romlik.

Gép- és jármű állomány

Az igazgatósági eszközpark 2016. év elején jelentősen bővült. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság által 2015. év végén megvalósított KEOP-2.1.1/B/15-2015-0001 azonosítószámú, „Gép és eszközbeszerzés a vízügyi igazgatóságok árvízvédelmi és fenntartási feladatainak ellátásához” című projekt keretében jelentős jármű- és gépbeszerzések történtek, melyből igazgatóságunk is részesedett. A vagyonátadást követően a beszerzett és igazgatóságunk részére átadott eszközök, gépek, műszerek csak az Igazgatóság alapfeladatainak ellátásához használhatóak.

A projekt keretében igazgatóságunk részére beszerzett járművek, gépek a következők voltak:

Járművek		
1.	VW Amarok PickUp 2.0 TDI tdk.	5 db
2.	VW Transporter T6 2.0 TDI tdk.	2 db
3.	John Deere 5100 M traktor	2 db
4.	John Deere 6125 M traktor	3 db
5.	John Deere 6195 R traktor	1 db
6.	CAT 428 F2 földmunkagép	1 db
Gépek, berendezések, adapterek		
7.	Önjáró rézsűkasza IMEG C74P pótkocsival	1 db
8.	Önjáró nádvágó (TRUXOR) utánfutóval	2 db
9.	Erdészeti szárazzó	2 db
10.	Faaprítékoló gép	2 db
11.	Rézsűkaszáló gépegységek	2 db
12.	Tárcsás rézsűkasza	2 db
13.	NOBILI S-242 zúzó	2 db
14.	vizinövény kaszáló egység	1 db

15.	árokmaró fej	1 db
16.	kasza adapter	1 db
17.	Többfunkciós gémszerkezet és tápegység	1 db
18.	Vontatott gréder	1 db
19.	Szivattyú (300 l/s)	5 db
20.	Szivattyú (500 l/s)	1 db
Műszerek		
21.	Szintezőműszer (LEICA)	1 db
22.	Mérőállomás (LEICA)	1 db
23.	Hidrometriai mérőeszközök	

Az átvett eszközök beszerzési értéke meghaladta a 700 millió Ft-ot és jelentősen javítják gép- és járműállományunk műszaki színvonalát.

Igazgatóságunk gépjárműparkjának darabszáma jelenleg 62 db. A 62 darab gépjárműből 32 db 200.000 kilométernél többet futott, 36 db közülük több mint 10 éves, üzemeltetésük gazdaságtalan, korszerűtlenségük miatt a speciális terepi feladatok elvégzésére egyre kevésbé alkalmasak. Az állomány 2016. év elején 5 db VW Amarok és 2 db VW Transporter tehergépjárművekkel bővült, jelentősen javítva gépjárműparkunk színvonalát.

Az erőgépek (traktorok) állománya jelentősen bővült a KEOP-os beszerzések következtében, ennek ellenére a 21 db traktorunkból 12 db elavult, cserére szoruló MTZ, melyek átlagéletkora 24 év.

Kijelenthető, hogy a meglévő gépjárműpark legnagyobb része elöregedett, annak számos darabja megérett a cserére. Általános okok: a járművek több százezer km-t futottak, elhasználódtak, nehezen, és nem gazdaságosan javíthatóak. Az új járművek az ár- és belvízvédelmi és egyéb vízügyi feladatok ellátásában, valamint a közfoglalkoztatás során a munkák helyszíni ellenőrzésében, a szükséges anyagok, eszközök kiszállításában, nagymértékben segítenének. **A járműállomány megújításához évenkénti, folyamatos cserék lennének szükségesek, melyre az igazgatósági beruházási források nem elegendők.**

3. Közfoglalkoztatás

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság 2016. évben két Országos Közfoglalkoztatási Programot hajtott végre.

A 2015-2016. évi Országos Közfoglalkoztatási Program során 2015. március 1. - 2016. február 29. közötti időszakban, 12 hónapos időtartamban foglalkoztattunk, átlagosan 1.058 fő közfoglalkoztatottat. A megvalósított programban az érintett települések száma 81 db, a program támogatott költsége 1.354.035.000.- Ft volt.

A 2015-2016. évi OKP főbb adatai az alábbiak voltak:

1.	Foglalkoztatott közfoglalkoztatotti létszám (átlagl létszám)	1.058 fő
2.	A programban érintett települések száma	81 db
3.	A program kezdő munkanapja (dátum)	2015.03.01
4.	A program befejező munkanapja (dátum)	2016.02.29

A ténylegesen felhasznált támogatás adatai Ft-ban		
5.	A felhasznált támogatás összesen	1.354.065.000
6.	Munkabérre	999.332.142
7.	Szociális hozzájárulási adóra	134.903.256
8.	Közvetlen költségekre összesen	187.840.581
9.	Szervezési költségekre	31.959.021
10.	A program támogatott összes költsége	1.354.035.000
11.	Saját erő	15.909.271

A 2015-2016. évi programot a vállalt létszám túlteljesítésével sikeresen lezártuk, az elszámolások megtörténtek, a Foglalkoztatási Főosztály a részére benyújtott Záró jelentést elfogadta és záradékolta.

Igazgatóságunk a befejezett közfoglalkoztatási programot követő időszakra, 2016. március 1. - 2017. február 28. közötti időszakra, 12 hónapos foglalkoztatásra átlagosan 991 fő közfoglalkoztatott alkalmazására nyújtott be sikeres pályázatot a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályához.

A 2016-2017. évi Országos Közfoglalkoztatási Programban az érintett települések száma 76 db, a program teljes tervezett költsége: 1.355.588.208.- Ft.

A 2016-2017. évben megvalósítás alatt álló program főbb adatai az alábbiak:

1.	Foglalkoztatni tervezett közfoglalkoztatott létszám (átlagléttség)	991 fő
2.	A programban érintett települések száma	76 db
3.	A program kezdő munkanapja (dátum)	2016.03.01
4.	A program befejező munkanapja (dátum)	2017.02.28
Az igényelt támogatás adatai Ft-ban		
5.	Az igényelt támogatás összesen	1.355.588.208
6.	Munkabérre	975.773.650
7.	Szociális hozzájárulási adóra	131.730.232
8.	Közvetlen költségekre összesen	216.964.119
9.	Szervezési költségekre	31.120.207
10.	A program összes költsége	1.355.588.208
11.	Vállalt saját erő	10.500.000

Mindkét programban a közfoglalkoztatottak alkalmazását az alábbi tényezők indokolták, illetve indokolják:

A vízügyi igazgatóságok ismétlődő és fontos feladata az árvízvédelmi töltések és hullámterek, valamint a belvízelvezető művek rendszeres karbantartása. Ezt a megfelelő időben történő kaszálással – gaztalanítással és cserjeirtással, illetve az elburjánzó növényzet irtásával lehet biztosítani. A meder-, és parterózió csökkentése érdekében szükséges a mederbe dőlt, és a part élről a mederbe hajló fák eltávolítása is. Ezzel segíthetjük elő az árvizek és a belvizek biztonságosabb, gyorsabb, károkozás nélküli lefolyását.

A fentiekben felsorolt és elvégzendő munkák az ár- és belvízvédekezés eredményességét növelik, a lefolyási viszonyokat javítják. Segítik az érintett községek tagjainak munkavégzésbe történő bevonását, ezáltal szociális feszültségeket is felold.

Az év eddigi adatai alapján megállapítható, hogy a tervezettnél megfelelő foglalkoztatás a folyamatban lévő programban nehézségekbe ütközött. A tapasztalat szerint a közfoglalkoztatottak között nagy a fluktuáció, illetve jelentős az önkormányzati közfoglalkoztatás és a nyári mezőgazdasági munkák elszívó hatása, ami megnehezíti a vállalt átlaglétszám teljesítését. **A Hatósági szerződésben vállalt 991 fős éves átlaglétszámot várhatóan legalább 90 %-ra tudjuk teljesíteni.**

Össességében elmondható, hogy a programok legfontosabb célja, a munkanélküliek közfoglalkoztatása megvalósul, értelmes és eredményes munkavégzéssel jövedelemhez juttattunk embereket. A programok végrehajtása során 76 település lakossága érintett.

4. Fejlesztések

Intézményi beruházás

Igazgatóságunk 2016. évi év közben módosított, jóváhagyott intézményi beruházási terve az alábbiakat tartalmazta:

Sorszám	Megnevezés	Előirányzat (e Ft)
1.	Kelet-magyarországi talajnedvesség-mérő monitoring feladatok	10.000.-
2.	Bágy-Szandalik csatorna műtárgy építés I. ütem	5.900.-
3.	Tiszalöki Felügyelőségi épület E-ON hálózati csatlakozás kiépítése	2.100.-
4.	HURO 2016. évi projekt előkészítés keretében tervezési munkák	3.500.-
5.	Rádiótelefon beszerzés (régiközök cseréje)	2.445.-
6.	Tervezést támogató szerkesztő szoftver beszerzés	1.440.-
7.	Szivattyútelepi berendezések beszerzése (CPEF 50-2 elektromos láncos emelő, búvármotoros zagyszivattyú, gerebhajtómű motor, hőtároló kályhák, stb.)	8.560.-
8.	Kisértékű tárgyi eszközök beszerzése	6.420.-
Összesen:		40.365.-

Az aszálykezelési feladatok keretében elvégzendő talajnedvesség-mérő monitoring rendszer kiépítéséhez kapcsolódó feladat teljes mértékben végrehajtásra került.

Az építési feladatok is megvalósításra kerültek, így a Bágy-Szandalik csatorna műtárgy építés I. üteme, és a Tiszalöki Felügyelőségi épület E-ON hálózati csatlakozásának kiépítése is.

A fentiekén túl a HURO projekthez kapcsolódó tervezési feladatok, a rádiótelefon és szerkesztő szoftver beszerzések is maradéktalanul megtörténtek.

A szivattyútelepi berendezések beszerzéseinek egy része ez év elejére (kötelezettségvállalással terhelt maradványként) áthúzódott, így többek között a búvármotoros zagyszivattyú és a három darab gerebhajtómű motor megvásárlása is.

Európai Unió fejlesztések

2016. évben újabb árvizes fejlesztések nem indultak, a korábbi projektek utómunkái zajlottak, illetve a **HURO 2** határon átnyúló együttműködési program keretében projektek előkészítését végeztük. A Berettyó folyóhoz kapcsolódóan töltéskorona burkolatok-, illetve partvédőművek tervezésére került sor. A tervek vízjogi létesítési engedéllyel rendelkeznek.

A két - a Berettyó védtöltések fejlesztése a Kis sárréti és a Berettyóújfalui ártéri öblözetekben című, és a Tiszai védvonal fejlesztések a Tisza bal parton Tiszafüred–Rakamaz között című - **KEOP projekt**ünk garanciális bejárásai folytak. A feltárt hiányosságokat, apróbb hibákat a kivitelezők pótolták és a garanciális időszakot lezárva a résztvevő felek közreműködésével jegyzőkönyv került aláírásra.

Az igazgatóságnál a 2016. évben az alábbi fejlesztések indultak az Országos Vízügyi Főigazgatósággal konzorciumban:

1. Komplex Tisza-tó projekt – Keleti-főcsatorna rekonstrukciója (TIVIZIG)

Az előző programozási időszakból áthúzódó szakaszolt projekt. Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: **3 379 086 757.- Ft**

2. Derecskei főcsatorna korszerűsítése (TIVIZIG)

Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: **2 200 000 000.- Ft**

3. Hajdúhátsági többcélú vízgazdálkodási rendszer fejlesztése (TIVIZIG)

Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: **1 500 000 000.- Ft**

4. Belvízvédelmi szivattyútelepek fejlesztése és rekonstrukciója (TIVIZIG + 8 VIZIG)

Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: 820 000 000.- Ft, **TIVIZIG támogatási összeg: 90 000 000.- Ft**

5. Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója (TIVIZIG + 7 VIZIG)

Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: 5 200 000 000.- Ft, **TIVIZIG támogatási összeg: 530 400 000.- Ft**

6. Nagyműtárgyak fejlesztése és rekonstrukciója - Nyugati-fcs. beeresztő zsilip (TIVIZIG + 5 VIZIG)

Közbeszerzési eljárások folyamatban.

Támogatási összeg: 10 000 000 000.- Ft, **TIVIZIG támogatási összeg: 109 665 770.- Ft**

Fontos kiemelnünk, hogy jelenleg a vízügyi beruházások, fejlesztések szinte egyedüli forrását az európai uniós pályázati pénzügyi eszközök jelentik.

5. Összefoglaló

A 2016. évi, eredeti költségvetésünkben biztosított források terhére elvégzendő **feladatainkat ütemesen, a tervezett határidőkre, időarányosan, maradéktalanul teljesítettük, különös tekintettel a közfoglalkoztatás keretében elvégzettekre.**

A 2016. év legvégén biztosított 150.760 e Ft összegű támogatás terhére tervezett feladatok teljesítésének jelentékeny hányada áthúzódik 2017. évre, melyek teljes egészére az elmúlt évben megtörténtek a kötelezettségvállalások.

Az előző években átvett társulati művekkel kapcsolatos feladatainkat is megfelelő színvonalon teljesítettük.

A térítésmentes mezőgazdasági célú vízhasznosítás kapcsán a legfőbb külső vízszolgáltatókkal való kapcsolatunk rendezett, a szolgáltatások teljesítése zökkenőmentes, a finanszírozás arányos.

Az év elején, januárban megkezdett vízkárelhárítási (belvízvédekezési) feladatokat a februárban induló árvizes munkák is kibővítették, amelyek március végével zárultak le. A védekezési feladatokat eredményesen láttuk el, melyek utólagos finanszírozása 2016. július közepén zárult le.

Téli közfoglalkoztatási programunkat eredményesen lezártuk, az elmúlt évben induló, 2017. évre áthúzódót pedig a tervek szerint hajtjuk végre.

A 2016. évben újonnan induló Európai Unió finanszírozású projektjeink folyamatban vannak, az igazgatóságunkra háruló feladatokat megfelelő szinten elvégeztük.

Debrecen, 2017. május